

RUTA SEPETYS

Adio, New Orleans

Traducere din limba engleză și note de
GABRIELA STOICA

București, 2019

Cu eticheta Libris

Copyrigt © 2015 by Editura Trezor

Nu există frumusețe ieșită din comun, în a cărei alcătuire să nu fie și un mic cusur.

Sir Francis Bacon

UNU

Mama mea este prostituată. Nu genul ăla de femeie de stradă de ultimă spetă. Este cu adevărat frumoasă, vorbește elegant și poartă niște haine minunate. Dar se culcă cu bărbați pentru bani sau cadouri și, conform definiției din dicționar, asta înseamnă că e prostituată.

A început să lucreze la bordel în 1940, când eu aveam șapte ani, anul în care ne-am mutat din Detroit la New Orleans. Am luat un taxi de la gară și ne-am dus la un hotel elegant de pe Boulevard St. Charles. În lobby-ul hotelului, pe când să vura ceva de băut, mama a cunoscut un bărbat din Tuscaloosa. M-a prezentat bărbatului drept o nepoată, spunându-i că mă ducea înapoi la sora ei. Îmi făcea tot timpul cu ochiul și mi-a șoptit că avea să îmi cumpere o păpușă, dacă intram în jocul ei și o aşteptam acolo. Am dormit singură în lobby, în noaptea aceea, visând la noua mea păpușă. A doua zi dimineață, ne-am cazat amândouă într-o cameră a noastră, spațioasă, cu ferestre mari, franțuzești, și cu săpunuri fine, care miroseau a lămâie.

Ea a primit o cutie verde din catifea cu un șirag de perle de la bărbatul din Tuscaloosa.

— Josie, orașul acesta o să se poarte foarte frumos cu noi, m-a asigurat mama, stând cu bustul gol în fața oglinzi și admirându-și perlele.

În ziua următoare, un șofer cu pielea precum caramelul, pe nume Cokie, a sosit la hotel. Mama primise o invitație să viziteze o persoană importantă din Quarter¹. M-a pus să fac baie și a insistat să îmbrac o rochie frumoasă. Mi-a prinț chiar și o fundă în păr. Arătam caraghios, după părerea mea, dar nu i-am spus și ei. M-am mulțumit să zâmbesc și să dau din cap.

— Și fii atentă la mine acum, Josie. Să nu scoți niciun cuvințel. Am tot sperat să mă cheme Willie și nu am nevoie ca tu să îmi strici ploile cu încăpățânarea ta. Să nu vorbești decât dacă ți se adresează cineva. Și, pentru numele lui Dumnezeu, să nu începi cumva să fredonezi! Dacă ești cuminte, o să-ți cumpăr ceva foarte special.

— Adică o păpușă? am spus, sperând să îi aduc aminte de promisiunea făcută.

— Sigur că da, iubito. Ți-ar plăcea o păpușă? m-a întrebat ea, terminând de rujat și sărutând aerul din dreptul oglinzi.

Cokie și cu mine ne-am înțeles de minune, din prima clipă. El conducea un taxi vechi, vopsit într-un cenușiu-lăptos. Dacă îl priveai cu luare-aminte, puteai întrezări fantoma cuvântului TAXI scris cândva pe portieră. Mi-a dat două bomboane Mary Jane și mi-a făcut cu ochiul, spunându-mi:

— Ține-te bine, puștoaico.

¹ French Quarter — Cartierul Francez din New Orleans, constituie centrul orașului, renumit pentru viața de noapte grație numeroaselor sale cluburi, restaurante și baruri.

Cokie a fluierat printre dinții lui șirbi tot drumul până la casa lui Willie. Eu am fredonat împreună cu el, sperând ca bomboana Mary Jane să-mi smulgă un dinte. Aceasta era a doua noastră noapte în New Orleans.

Ne-am oprit undeva pe strada Conti.

— Ce este aici? am întrebat eu, sucindu-mi gâtul ca să privesc clădirea de un galben-șters, cu grilaje negre la balcoane.

— E casa ei, a zis Cokie. A lui Willie Woodley.

— Casa ei? Dar Willie este un nume de bărbat, am comentat eu.

— Încetează, Josie. Willie este un nume de femeie. Și acum tine-ți gura! mi-a ordonat mama, plesnindu-mă peste coapsă.

Și-a netezit rochia, apoi și-a aranjat părul cu degete nervoase.

— Nu credeam să fiu atât de emoționată, a murmurat ea.

— De ce ești emoționată? am întrebat.

M-a înșfăcat de mâna și m-a smucit după ea pe alei. Cokie m-a salutat, ridicându-și scurt pălăria. I-am zâmbit și i-am făcut cu mâna. Draperiile de la fereastra din față s-au mișcat, acoperind o siluetă întunecată pe fundalul luminii chihlimbarii de dincolo de geam. Ușa s-a deschis mai înainte să ajungem noi la ea.

— Deci tu trebuie să fii Louise.

O brunetă îmbrăcată într-o rochie de seară stătea sprijinită într-o rână de tocul ușii. Avea un păr frumos, dar unghiile îi erau roase și despicate. Femeile ieftine aveau unghiile neîngrijite. Învățasem asta în Detroit.

— Te aşteaptă în salon, Louise, i-a spus bruneta mamei.

O traversă roșie pornea din hol ajungând până la o scară cu tavan înalt, ca apoi să se întrască pe fiecare treaptă a acesteia. Casa era opulentă, bătătoare la ochi, cu brocarturi grele, verzi,

și cu cristale negre atârnând de abajururile lămpilor ce răspândeau o lumină discretă. Picturi ce înfățișau femei goale cu sfârcuri rozalii erau agățate pe pereții din antreu. Fumul de țigară era amestecat cu miroslul stătut de Eau de Rose. Am trecut printr-un grup de fete care m-au mânăiat pe creștet spunându-mi „dulceață” și „păpușică”. Îmi amintesc că m-am gândit că buzele lor arătau de parcă le-ar fi mânjit cineva cu sânge. Am intrat în salonul din față.

Mai întâi, i-am văzut mâna, palidă și cu venele ieșite în relief, pe care și-o ținea pe brațul fotoliului. Unghiile ei, date cu ojă lucioasă de culoarea sămburilor de rodie, ar fi putut sparge cu ușurință un balon cu un simplu bobârnac. Inele masive din aur incrustate cu diamante îi împodobeau aproape toate degetele. Mama a început să respire precipitat.

M-am apropiat un pic de mâna, holbându-mă la ea, dar apoi am ocolit-o, făcându-mi drum prin spatele fotoliului spre fereastră. Niște tocuri negre se ițeau de sub o fustă țeapănă. Am simțit cum funda din păr mi-alunecă într-o parte.

— Bună, Louise.

Vocea ei era groasă, trădându-i vîrstă înaintată. Părul blond platinat era strâns cu o agrafă pe care erau gravate inițialele *W.W.* Ochii femeii, conturați cu dermatograf, aveau riduri pe la colțuri. Buzele ei erau stacojii, dar nu însângerate. Fusese frumoasă.

Femeia s-a uitat lung la mine și apoi a vorbit.

— Am spus bună, Louise.

— Bună, Willie, i-a răspuns mama.

M-a tărât în fața fotoliului.

— Willie, ea e Josie.

I-am zâmbit și, îndoindu-mi genunchii juliți, i-am făcut cea mai corectă reverență de care eram în stare. Mâna cu unghii roșii a fluturat imediat, făcându-ne semn spre o canapea de vizavi de ea. Brățara ei a scos un zornăit discordant.

— Așadar... te-ai întors.

Willie a scos o țigară dintr-o cutie de sidef și a început să o bată ușor de capac.

— Păi, ce să zic, a trecut multă vreme, Willie. Sunt sigură că poți înțelege.

Willie n-a răspuns. Un ceas de perete ticăia ritmic.

— Arăți bine, a remarcat Willie într-un târziu, bătându-și în continuare țigara de capacul cutiei.

— Mă întrețin, a răspuns mama, lăsându-se pe spătarul canapelei.

— Te întreții... mda. Am auzit că ai avut un ageamiu din Tuscaloosa, noaptea trecută.

Spatale mamei a devenit rigid.

— Ai auzit de tipul din Tuscaloosa?

Willie a privit-o, în tacere.

— Oh, dar n-a fost un client, Willie, a ripostat mama, atîntindu-și privirea în poală. A fost doar un tip amabil.

— Un tip amabil care ți-a cumpărat perlele alea, presupun, a replicat Willie, bătându-și țigara din ce în ce mai tare de capacul cutiei.

Mama și-a dus mâna la gât, pipăindu-și perlele.

— Afacerea îmi merge bine, a declarat Willie. Bărbății sunt convinși că o să intrăm în război. Dacă se adeverește, vor dori cu toții o ultimă escapadă. Am lucra bine împreună, Louise, dar...

A făcut un semn cu capul în direcția mea.

— Oh, e o fată bună, Willie, și al naibii de deșteaptă. A reușit chiar să învețe singură să citească.

— Nu-mi plac copiii, a zis ea răspicat, sfredelindu-mă din priviri.

Am ridicat din umeri.

— Nici eu nu mă omor după ei.

Mama m-a pișcat de braț, tare. Am simțit că-mi plesnește pielea. Mi-am mușcat buza și am încercat să nu mă chircesc de durere. Mama se înfuria dacă mă plângeam de ceva.

— Zău?

Willie continua să mă privească fix.

— Și atunci ce faci... dacă nu îți plac copiii?

— Păi, mă duc la școală. Citesc. Gătesc, fac curățenie și îi prepar martiniurile mamei.

Am zâmbit spre mama, frecându-mi brațul îndurerat.

— Faci curățenie și prepari martiniuri?

Willie și-a ridicat o sprânceană. Rânjetul i-a dispărut brusc.

— Ai funda strâmbă, fetițo! Dintotdeauna ai fost așa de slabănoagă?

— Nu m-am simțit bine vreo câțiva ani, a intervenit rapid mama. Josie este foarte descurcăreață și...

— Îmi dau seama, a afirmat Willie pe un ton sec, bătându-și în continuare țigara de capac.

M-am dat mai aproape de mama.

— Am sărit peste clasa întâi și m-am înscris direct într-o două. Mama a pierdut șirul zilelor și a uitat că trebuia să mă duc la școală...

Vârful pantofului mamei s-a înfipt în glezna mea.

— Dar n-a contat prea mult. A spus la școală că ne-am mutat dintr-un alt oraș, aşa că am început direct cu clasa a două.

— Ai sărit peste clasa întâi? m-a întrebat Willie.

— Da, doamnă, dar nu cred că am pierdut nimic.

— Nu mă mai domni atâtă, fetițo. Spune-mi Willie. Ai priceput?

Ea s-a făcut în fotoliu. Am zărit ceea ce semăna cu țeava unei arme îndesate între pernă și brațul fotoliului.

— Da, doamnă Willie, am replicat eu.

— Nu doamnă Willie. Doar Willie.

Am făcut ochii mari la ea.

— De fapt, știi, Willie, eu prefer să mi se spună Jo, și, cinsti vorbind, nu prea mă dau în vînt după funde.

Mi-am smuls funda din părul des și tuns scurt și am întins mâna după bricheta de pe masă.

— N-am cerut un foc, a ripostat Willie.

— Nu, dar ai bătut cu țigara în cutie de cincizeci și trei... acum de cincizeci și patru de ori, drept pentru care m-am gândit că ai vrea să o fumezi.

Willie a oftat.

— Bine, Jo, atunci aprinde-mi țigara și toarnă-mi un whisky.

— Simplu sau cu gheață? am întrebat-o.

Ea a rămas cu gura căscată de surprindere, dar a închis-o repede.

— Simplu.

M-a urmărit când i-am aprins țigara.

— Ei bine, Louise, a spus Willie, suflând fumul încet și prelung, ai reușit să o dai în bară magistral, nu-i așa?

Respect pentru — Nu poți să stai aici, cu un copil. Va trebui să îți găsești o locuință, a spus Willie.

— Nu am niciun ban, a răspuns mama.

— Vînde perlele alea la magazinul meu de amanet, mâine-dimineață, și o să ai niște bani de cheltuit. Pe strada Dauphine, este liber un apartament micuț, pe care obișnuia să îl închirieze unul din foștii mei agenți de pariuri. Idiotul s-a băgat într-o încurcătură și s-a ales cu un glonte în cap, săptămâna trecută. Doarme la doi metri sub pământ și nu mai are nevoie de apartament. Chiria este plătită până în data de treizeci. O să fac niște aranjamente și o să vedem cum stai la finele lunii.

— În regulă, Willie, a răspuns mama.

I-am dat băutura lui Willie și m-am așezat la locul meu, împingând funda sub canapea cu călcâiul.

Ea a sorbit o înghițitură și a dat aprobator din cap.

— Pe bune, Louise, o barmaniță de șapte ani?

Mama a înălțat din umeri.

Asta a fost cu zece ani în urmă. Nu mi-a cumpărat niciodată păpușă promisă.

DOI

Credeau că nu auzeam șușotelile lor, râsetele lor batjocoritoare. Le auzeam de zece ani. Am traversat strada Conti pe partea cealaltă și am luat-o spre strada Chartres, ținând cartea strâns sub braț. Fredonam și, de aceea, vibrațiile din urechile mele le acopereau cuvintele. Curtezană, prostituată, târfă, cocotă. Le auzisem pe toate. De fapt, eram în stare să mă uit la cineva și să prezic ce cuvânt avea să folosească.

— Bună, Josie! mă salutau ele, zâmbindu-mi fals, ca apoi să ofteze și uneori să dea din cap.

Se purtau de parcă le-ar fi părut rău pentru mine, dar, de îndată ce ajungeau la zece pași distanță, auzeam unul dintre acele apelative asociat cu numele mamei mele. Femeile bogate se prefăceau că termenul *târfă* le ardea limba. Îl rosteau în soaptă, ridicând din sprâncene. Apoi se prefăceau a fi șocate, de parcă cuvântul însuși s-ar fi strecurat în chiloțeii lor ca o boală venerică. Nu era deloc nevoie să le fie milă de mine. Eu nu eram nici pe departe ca mama. Și, la urma urmelor, mama reprezenta doar jumătate din ecuație.

Respect pentru români
Frankie, unul dintre informatorii lui Willie, a apărut ca din pământ lângă mine, cu silueta lui înaltă și suplă aplecată asupra mea.

— Ce-i atâtă grabă pe tine? m-a întrebat el, umezindu-și două degete cu limba și netezindu-și cu ele părul dat cu briantină.

— Trebuie să ajung la librărie, i-am spus eu. Am întârziat la program.

— Măi să fie, ce s-ar face bătrânul Marlowe fără tine? Profiți de el cât mai poți? Am auzit că e ca și mort.

— Încă este foarte viu, Frankie. Ce-i drept... tocmai s-a pensionat.

Îi arunc o privire piezișă.

— Ooh, ce îl mai aperi! E ceva între tine și Marlowe?

— Frankie!

Ce gând oripitant. Charlie Marlowe, pe lângă faptul că era bătrân, era ca o rudă apropiată pentru mine.

— Sau poate că este ceva între tine și fiul lui, nu-i aşa? Nu îl slăbești din ochi pe Junior ca să pui mâna pe hruba aia cu cărti prăfuite, pe care le iubești atât de mult?

Mi-a tras un cot, râzând.

M-am oprit în loc.

— Poți să te ajut cu ceva, Frankie?

El a continuat să meargă, trăgându-mă după el și coborându-și glasul.

— De fapt, da. Vrei să-i spui lui Willie din partea mea că Cincinnati vine în oraș?

M-a trecut un fior. Am încercat să țin pasul.

— Cincinnati?

— Poți să îi spui asta din partea mea, Josie?

— N-o mai văd pe Willie până mâine-dimineață, știi asta.

— Tot nu te apropiei de local după lăsarea serii? Ești deșteaptă, de acord. Ei bine, transmite-i atunci că umblă Cincinnati prin preajmă. Și-ar dori să știe asta.

— Sper să nu uit, i-am spus eu, întinzând palma deschisă.

— Oh, femeie cerșetoare!

— Femeie de afaceri! l-am corectat eu. Nu uita că lui Willie nu-i plac surprizele.

— Nu-i plac, ce-i drept, a zis el, scormonindu-se în buzunar. Pentru ce tot pui bani la ciorap, Josie? Ar fi mult mai simplu dacă îți-ai ridică fusta.

— Singurul motiv pentru care mi-aș ridică fusta ar fi că să-mi scot pistolul și să-ți găuresc căpătâna cu el.

Banii mei nu erau treaba lui Frankie. Voiam să plec din New Orleans. Planul meu includea costul biletului de autobuz și bani de rezervă care să îmi acopere cheltuielile de trai pentru un an de zile, timp suficient în care să mă pun pe picioare. Într-o carte de afaceri pe care am citit-o la librărie scria că în totdeauna e cel mai bine să ai economii pentru douăsprezece luni. De îndată ce strângeam suma, aveam să decid și încotro plec.

— Bine, bine, mi-a spus el. Știi că glumesc.

— De ce nu cumperi și tu o carte de la mine din librărie, Frankie?

— Știi bine că nu-mi place să citesc, fată de yankeu. Nu cred că îi mai place cuiva să citească la fel de mult cum îți place ție. Ce-ai sub braț, de data asta?

— E. M. Forster.

— N-am auzit niciodată de el.

Mi-a înșfäcat mâna și mi-a pus câteva monede în palmă.